

Begrotingstoezicht in de EU

EU-lidstaten moeten zich houden aan Europese begrotingsnormen. Op de middellange termijn moeten zij hun overheidsuitgaven en -inkomsten vrijwel in evenwicht brengen. Daarvoor krijgt elke lidstaat een 'aanpassingspad' met een jaarlijkse doelstelling voor het overheidstekort. Deze afspraken maken deel uit van de preventieve arm van het Europese begrotingstoezicht.

Als stok achter de deur is er daarnaast een correctieve arm, die maximumwaarden stelt aan het jaarlijkse overheidstekort en de staatsschuld. De Commissie en Ecofin-Raad moeten er op toezien dat de lidstaten de begrotingsafspraken nakomen.

<i>Procedure</i>	<i>Tijdspad</i>	<i>Norm</i>
Preventieve arm	middellange termijn korte termijn (jaarlijks)	Structureel overheidstekort $\leq 0,5\%$ BBP Aanpassingspad richting $\leq 0,5\%$ BBP
Correctieve arm	Korte termijn (jaarlijks)	Overheidstekort $\leq 3\%$ BBP Staatsschuld $\leq 60\%$ BBP of dalend

Preventieve arm:

Begrotingsevenwicht op middellange termijn. Voor bijna alle EU-lidstaten geldt de verplichting om op middellange termijn het structurele (conjunctuur gezuiverde) overheidstekort terug te brengen tot maximaal 0,5% van het BBP. Deze verplichting is het gevolg van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de EMU, dat door 25 lidstaten is ondertekend. Tsjechië en Kroatië (evenals voormalig EU-lid het Verenigd Koninkrijk) hebben het verdrag niet ondertekend. Met deze twee landen worden afzonderlijk afspraken gemaakt over een eigen, lidstaatspecifieke middellangetermijn-doelstelling.

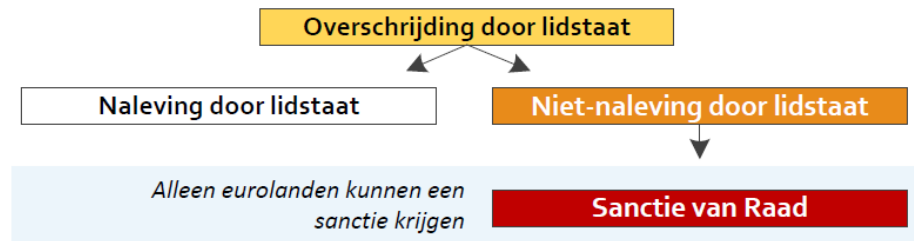
Correctieve arm:

Buitensporige tekorten. Alle EU-lidstaten moeten zich houden aan afspraken over tekort en staatsschuld op de korte termijn. Het overheidstekort mag niet meer dan 3 % van het BBP bedragen. De staatsschuld mag niet hoger zijn dan 60% van het BBP. Als dat wel zo is, moeten de schuld en het tekort in voldoende mate afnemen. Indien lidstaten zich niet aan de normen voor overheidstekort of staatsschuld houden, kan de Ecofin- Raad vaststellen dat er sprake van een buitensporig tekort.

Verloop van de procedures:

De beide procedures kennen een vergelijkbaar verloop. Indien er sprake is van een overschrijding van de begrotingsnormen moet de lidstaat maatregelen nemen. Hiervoor krijgt een lidstaat aanbevelingen van de Ecofin-Raad. Bij naleving van die aanbevelingen en correctie van de overschrijdingen wordt de procedure weer

afgesloten. Niet-naleving van de aanbevelingen kan er toe leiden dat de betreffende lidstaat een sanctie krijgt opgelegd. Dit kan echter alleen bij eurolanden, niet-eurolanden kunnen geen sanctie krijgen.

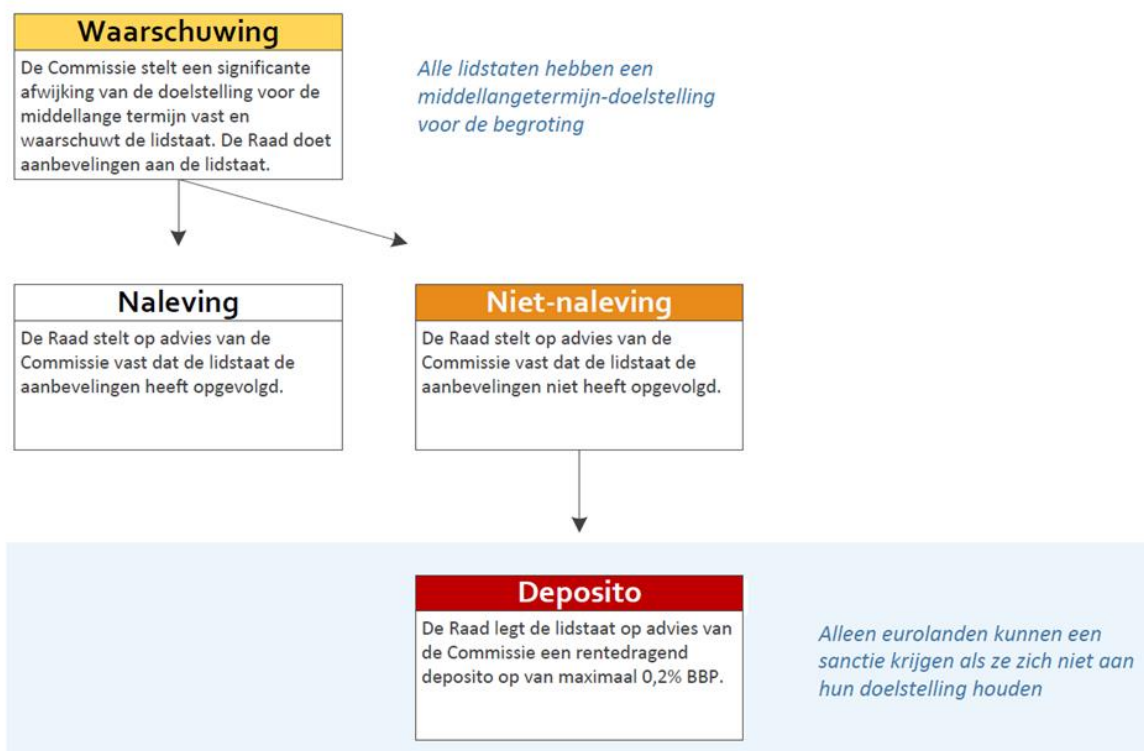
Besluitvorming:

De Ecofin-Raad neemt de besluiten over of een lidstaat in een van beide procedures terecht komt en hoe de procedure verder verloopt. Zij wordt hierin geadviseerd door de Europese Commissie. Besluiten worden genomen op basis van gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming (QMV) of omgekeerde gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming.

In het laatste geval wordt een voorstel voor een besluit van de Europese Commissie door de Raad aangenomen, tenzij deze expliciet tegenstemt. De betrokken lidstaat stemt zelf niet mee. Bij besluiten over eurolanden mogen alleen eurolanden meestemmen.

<i>Procedure</i>	<i>Besluit over</i>	<i>Wie mag stemmen in de Raad?</i>	<i>Stemprocedure</i>
preventieve arm	euroland	eurolanden, betr. euroland niet	QMV
	niet-euroland	alle lidstaten, betr. lidstaat niet	QMV
correctieve arm	euroland	eurolanden, betr. euroland niet	Omgekeerde QMV
	niet-euroland	alle lidstaten, betr. lidstaat niet	QMV

overheidstekort > 0,5% BBP

Alle lidstaten hebben een middellangetermijn-doelstelling voor de begroting. Het overheidstekort mag maximaal 0,5 % van Bruto Binnenlands Product (BBP) zijn.

Waarschuwing:

Als de Commissie een significante afwijking van de doelstelling voor de middellange termijn vaststelt waarschuwt het de lidstaat. De Raad doet in dat geval aanbevelingen aan de lidstaat.

Naleving of niet-naleving:

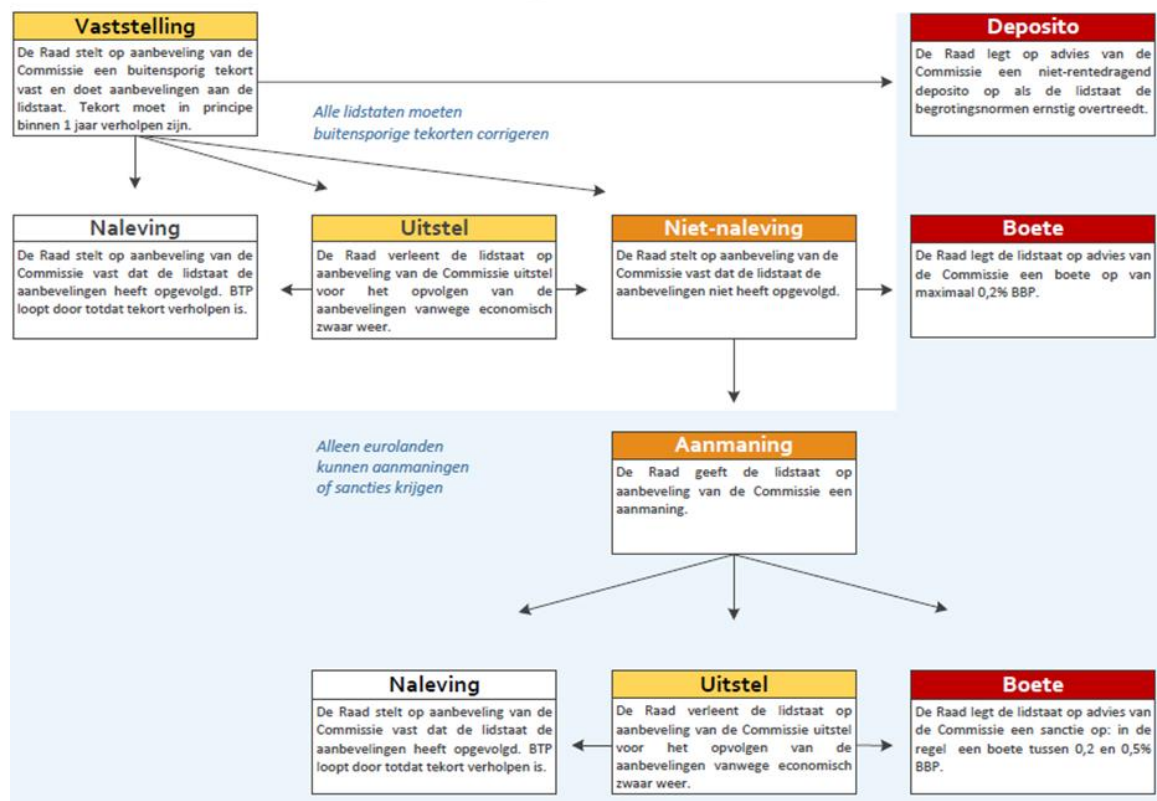
Op advies van de Commissie stelt de Raad later vast of er sprake is van naleving of niet-naleving van deze aanbeveling.

Deposito:

Bij niet-naleving kan de Raad op advies van de Commissie, alleen voor de eurolanden, een rentedragend deposito van maximaal 0,2% BBP opleggen.

Correctieve arm > buitensporigtekortprocedure

overheidstekort >3% / staatsschuld > 60% en stijgend

Vaststelling:

De doelstelling voor de begroting van de lidstaten is een overheidstekort van maximaal 3% en een staatsschuld van maximaal 60%. Bij overschrijding van de norm stelt de Raad op aanbeveling van de Commissie een buitensporig tekort vast en doet aanbevelingen aan de lidstaat. Het tekort moet in principe binnen 1 jaar verholpen zijn.

Wat zijn de vervolgstappen na vaststelling van de overschrijding en de daarop volgende aanbeveling?

Deposit:

Voor de eurolanden kan de Raad op advies van de Commissie direct een niet-rentedragend deposito opleggen als de lidstaat de begrotingsnormen ernstig overtreedt.

Naleving:

In geval van naleving van de aanbeveling stelt de Raad op aanbeveling van de Commissie vast dat de lidstaat de aanbevelingen heeft opgevolgd, of:

Uitstel:

Bij zwaar economisch weer kan de Raad op aanbeveling van de Commissie uitstel voor het opvolgen van de aanbevelingen verlenen, of:

Niet-naleving:

Bij niet naleving van de aanbeveling (en geen uitstel) door de lidstaat stelt de Raad op aanbeveling van de Commissie vast dat de lidstaat de aanbevelingen niet heeft opgevolgd.

Boete:

Alleen voor de eurolanden kan de Raad vervolgens op advies van de Commissie een boete opleggen van maximaal 0,2% Bruto Binnenlands Product (BBP) bij niet-naleving van de afspraken of:

Aanmaning:

De Raad kan een euroland op aanbeveling van de Commissie ook een aanmaning geven

*Wat zijn de vervolgstappen na een aanmaning?**Naleving:*

Bij naleving van de aanbeveling door een euroland stelt de Raad op aanbeveling van de Commissie vast dat de lidstaat de aanbevelingen na de aanmaning heeft opgevolgd, of:

Uitstel:

De Raad kan bij economisch zwaar weer een euroland op aanbeveling van de Commissie ook uitstel verlenen voor het opvolgen van de aanbevelingen, of:

Niet-naleving:

Bij niet-naleving (en geen uitstel) na de aanmaning legt de Raad een euroland op advies van de Commissie een sanctie op: in de regel een boete tussen 0,2 en 0,5% BBP.